

Πολλαπλασιαστικό υλικό δενδρωδών και αμπέλου

Πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις όλα τα φυτά που διατίθενται προς φύτευση;

Σε ημερίδα που οργάνωσε η Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας, στα πλαίσια της Γενικής Συνέλευσής της στην Αθήνα, αναλύθηκαν από στελέχη του ΥπΑΑΤ οι όροι και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται κατά την παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού από τα φυτώρια, καθώς και οι φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι που πρέπει να γίνονται, ώστε το υλικό να διατίθεται νόμιμα με βάση την ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία. Το άρθρο εστιάζει σε ορισμένα κρίσιμα σημεία που συζητήθηκαν καθώς και στις αλλαγές που έρχονται ώστε ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος να γίνεται πιο αποτελεσματικά.

Ενημερωτική ημερίδα από την Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας

Ενημερωτική ημερίδα, στα πλαίσια της Γενικής Συνέλευσής της, οργάνωσε η Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας (ΕΦΕ) την Παρασκευή, 7 Δεκεμβρίου 2018, σε ξενοδοχείο της Αθήνας.

«Οι κίνδυνοι μετάδοσης ασθενειών ελαχιστοποιούνται όταν το νομικό πλαίσιο γίνεται σεβαστό από τους φυτωριούχους. Γι' αυτό θα πρέπει να γίνει κατανοτό από όλους τους φυτωριούχους ότι υπάρχουν κανόνες στο επάγγελμα. Θα πρέπει να σπρίζουμε και να προστατέψουμε τη δουλειά μας», τόνισε μεταξύ άλλων στην εναρκτήρια ομιλία του ο πρόεδρος της Ένωσης Φυτωριούχων Ελλάδας κ. Σωτήρης Σαλής, στην ενημερωτική ημερίδα.

Στη συνέχεια ο κ. Σαλής αναφέρθηκε στους λόγους ίδρυσης της ΕΦΕ και κάλεσε τους φυτωριούχους από όλη την Ελλάδα να ενώσουν τις δυνάμεις τους, προσθέτοντας: «Σαν Ένωση Φυτωριούχων εκπροσωπούμε αποκλειστικά τα δενδρώδη (ελιά, αμπέλια εσπεριδοειδή κ.ά.) και όχι σπόρους και καλλωπιστικά φυτά. Υπεύθυνα δουλεύουμε και παράγουμε φυτά που εμπιστεύονται οι παραγωγοί. Σήμερα είμαστε σε σημείο καμπάς. Για πρώτη φορά υπάρχει συνεργασία μεταξύ φορέων και ΥπΑΑΤ για παραγωγή πιστοποιημένου μπτρικού υλικού με ταυτόπτη. Σύντομα θα αλλάξουμε τη μορφή

της παραγωγής μας από ερασιτεχνική σε επαγγελματική, με οποιοδήποτε κόστος υπάρξει, εφαρμόζοντας τη νομοθεσία και παράγοντας επιτέλους μπτρικό υλικό με προέλευση. Για να πάμε μπροστά θα πρέπει αφενός να δημιουργήσουμε υποδομές και αφετέρου να έχουμε γνώση γι' αυτό που κάνουμε. Σε αυτό το δρόμο δεν χωράνε ούτε τυχαίοι αλλά ούτε αρπακτικά».

Η κ. Ευαγγελία Κούρεντα, προϊσταμένη της Διεύθυνσης Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων του ΥπΑΑΤ, δήλωσε ότι «Ζητάμε από τους φυτωριούχους τις απόψεις και τις προτάσεις σας. Η ισχυροποίηση των επιχειρήσεών σας θα βοηθήσει τους παραγωγούς».

«Θεωρούμε ότι ως ΕΛΓΟ μπορούμε να συνδράμουμε, βρισκόμαστε σε συνεργασία και τώρα για την εκπόνηση ενός σχεδίου και επεξεργαζόμαστε ένα πλαίσιο πο συγκεκριμένο σε ότι αφορά στην παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού. Θα πρέπει όμως να παρθούν και κάποιες πολιτικές αποφάσεις», ανέφερε εκ μέρους του ΕΛΓΟ, η κ. Γεωργία Ουζουνίδου.

Η ημερίδα περιλάμβανε και δύο κεντρικές ομιλίες για τη νομοθεσία και το φυτοϋγειονομικό έλεγχο του πολλαπλασιαστικού υλικού, από αρμόδια στελέχη του ΥπΑΑΤ, συγκεκριμένα τον κ. Σωτήρη Κοσμά της Διεύθυνσης Πολ-

Δενδρύλλια ελιάς κατηγορίας CAC διατίθενται με κίτρινη ετικέτα.

λαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών & Φυτογενετικών Πόρων και τον κ. Χρήστο Αραμπατζή του Τμήματος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου.

Απαραίτητη η ταυτοποιημένη πηγή του μπτρικού υλικού για τα φυτά που διατίθενται προς φύτευση

Ένα σοβαρό θέμα που αναδείχθηκε με την ομιλία του κ. Σωτήρη Κοσμά πάντα ότι τα δενδρύλλια κατηγορίας CAC, ή τα κλήματα κατηγορίας Standard, που αποτελούν την κατώτερη κατηγορία πολλαπλασιαστικού υλικού και είναι αυτά που κυρίως διατίθενται στους καλλιεργητές στη χώρα μας, θα πρέπει σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία να προέρχονται από ταυτοποιημένη πηγή και να είναι δυνατή η ιχνηλασιμότητα. Αυτό σημαίνει ότι το φυτώριο για να διαθέτει φυτά, ακόμα και αυτάς της κατώτερης κατηγορίας, θα πρέπει να προμηθεύεται μπόλια από δικά του (ή και άλλων) μπτρικά φυτά τα οποία είναι επίσημα ταυτοποιημένα ως προς την ποικιλία και προστατευμένα από μολύνσεις παθογόνων και εχθρών. Έτσι ξεκαθαρίσθηκε, για πρώτη ίσως φορά, ότι δεν μπορούν να συνεχίσουν να παράγουν και να διαθέτουν φυτά με μπόλια που παίρνουν από κοινούς οπωρώνες, όσοι φυτωριούχοι στη χώρα μας εξακολουθούν να το κάνουν. Και ναι μεν η πιστοποίηση είναι προαιρετική για τα δένδρα και το αμπέλι, αλλά η ταυτοποίηση της προέλευσης του μπτρικού υλικού είναι υποχρεωτική για να μπορεί να διατίθεται νόμιμα το πολλαπλασιαστικό υλικό, σύμφωνα με τον κ. Κοσμά, αλλιώς μπορεί να επιβληθούν κυρώσεις με βάση το Ν. 1564/1985 όπως σήμερα ισχύει.

Τα παραπάνω ισχύουν για όλα τα οπωροφόρα που ρυθμίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τη βασική κοινοτική Οδηγία 2008/90 στα οποία περιλαμβάνονται τα κύρια είδη, δηλ. ελιά, εσπεριδοειδή, μπλοειδή, πυρηνόκαρπα, ακρόδρυα. Δεν ισχύουν για ακτινιδιά, ροδιά, μπανάνα, μάγκο κ.ά. που δεν περιλαμβάνονται στην Οδηγία. Η βασική Οδηγία για το πολ-

λαπλασιαστικό υλικό των οπωροφόρων έχει συμπληρωθεί με τρεις πιο πρόσφατες εκτελεστικές οδηγίες, συγκεκριμένα την Οδηγία 2014/96 (για σήμανση και συσκευασία πολλαπλασιαστικού υλικού), την Οδηγία 2014/97 (εγγραφή ποικιλιών και προμηθευτών σε καταλόγους, μπτρώα) και την Οδηγία 2014/98 (ειδικές απαιτήσεις για τα γένη και είδη οπωροφόρων), στις οποίες παραπέμπονται οι ενδιαφερόμενοι για περισσότερες λεπτομέρειες.

Για το αμπέλι π. Οδηγία 1968/193, με τις τροποποιήσεις που έχει υποστεί μέχρι σήμερα, είναι η βασική κοινοτική νομοθεσία για την παραγωγή και εμπορία αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού.

Μια άλλη σημαντική διευκρίνιση από τον κ. Κοσμά είναι ότι το CAC πολλαπλασιαστικό υλικό για τα δένδρα παράγεται και σημαίνεται με ευθύνη των φυτωριούχων και ελέγχεται μόνο δειγματοληπτικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες (εννοείται, χωρίς να είναι και βέβαιο ότι γίνεται, τόσο ως προς την ποικιλιακή ταυτότητα όσο και ως προς τη φυτοϋγεία). Αντίθετα το Standard πολλαπλασιαστικό υλικό για το αμπέλι ελέγχεται συστηματικά από τις υπηρεσίες.

Πολλές αλλαγές στη διαδικασία φυτοϋγειονομικού ελέγχου από το 2019

Σημαντικές αλλαγές δρομολογούνται στην ΕΕ, όσον αφορά το φυτοϋγειονομικό έλεγχο του πολλαπλασιαστικού υλικού, όπως ανέφερε ο κ. Χρήστος Αραμπατζής στην ομιλία του. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στο νέο κανονισμό για την φυτοϋγεία και τους ελέγχους, που θα μπει σε πλήρη εφαρμογή από 14 Δεκεμβρίου 2019. Μερικές από τις σημαντικότερες αλλαγές είναι οι εξής:

- Όλα τα φυτά προς φύτευση για να διακινηθούν εντός της ΕΕ θα πρέπει να συνοδεύονται από φυτοϋγειονομικό διαβατήριο.
- Φυτά και φυτικά προϊόντα (εκτός από μπανάνες, κουρμάδες κ.λπ.) από τρίτες χώρες για να μπουν στην ΕΕ θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό φυτοϋγείας.
- Θα υπάρχει ενιαία για όλα τα κράτη-μέλη ετικέτα φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου.
- Τα φυτοϋγειονομικά διαβατήρια θα μπορούν να εκδίδονται και από εξουσιοδοτημένους επαγγελματίες υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών. Θα μπορούν επομένως και τα ίδια τα φυτώρια εφόσον διαθέτουν τις προϋποθέσεις (γνώσεις και οργάνωση) να δημιουργήσουν ένα σύστημα αυτοελέγχου και να εκδίδουν το διαβατήριο για τα φυτά τους χωρίς καθυστερήσεις.
- Θα θεσπισθεί ελάχιστος αριθμός ελέγχων που πρέπει να γίνουν σε κάθε επιχείρηση παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού.
- Θα πρέπει να υπάρχουν σχέδια έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο χώρας και σε επίπεδο επιχείρησης για όλους τους οργανισμούς καραντίνας.■

Μετά τις εκλογές που διεξήχθησαν στα πλαίσια της Γενικής Συνέλευσης της ΕΦΕ, παραμένουν ως Πρόεδρος της οργάνωσης ο κ. Σωτήρης Σαλής και ως Γενικός Γραμματέας ο κ. Κώστας Μπακασιέτας.